

5

1971
5² jongen

DE KORHAAN

UITGAVE: VOGELWERKGROEP HET GOOI EN OMSTREKEN

DE KORHAAN

Tijdschrift voor vogelstudie en waarnemingen uit het gebied tussen Eem en Vecht.

Tevens orgaan van de Vogelwerkgroep het Gooi e.o.

Redactie-commissie: Voorzitter: K. ten Haken, Laarderweg 184, Bussum, tel. 02159-1 03 66

Secretaris: ~~J. L. M. Bos, Parallelweg 9, Bussum, tel. 02159-1 10 20~~

Overname van artikelen of gedeelten daarvan uitsluitend met toestemming van de redactie. Inzenden van kopy uiterlijk de 11e van elke maand.

Advertenties f25,— per 1/6 pag. per min. 6 nummers.

De Vogelwerkgroep het Gooi e.o. stelt zich ten doel studie en bescherming van vogels in de ruimste zin. Haar werkterrein wordt voornamelijk omsloten door Eem en Vecht.

Samenstelling bestuur

Voorzitter: ~~J. L. M. Bos, Parallelweg 9, Bussum, tel. 02159-1 10 20.~~

Secretaresse: mevr. R. de Wijs-Tabois, Stalpaertstraat 10, Hilversum, tel. 02150-1 29 28.

Penningmeesteresse: P. H. van Donkersgoed, Larenseweg 38 b, Hilversum.

Leden: A. Bode, Berlagelaan 303, Hilversum, tel. 02150-1 39 50.

J. Harder, Reigerstraat 12, Hilversum.

mevr. Carla Holzenspies, Naarderstraat 170, Huizen, tel. 02152-36 07.

C. de Rooy, Rading 80, Nw. Loosdrecht, tel. 02158-16 41.

Dr. J. A. Smits, Burg. Lambooylaan 15, Hilversum, tel. 02150-1 46 24.

Chr. Steen, Adm. de Ruyterlaan 139, Hilversum.

Commissies voor

Avifauna: voorzitter: J. W. Leclerq, Berlagelaan 68, Hilversum.

secretaris: C. H. M. Steen, Adm. de Ruyterlaan 139, Hilversum.

Nestkasten: voorzitter: A. Bode, Berlagelaan 303, Hilversum.

secretaris: R. Moolenbeek, Erfgooiersstraat 597, Hilversum.

Ringonderzoek: voorzitter: K. Visser, Naarderstraat 170, Huizen, tel. 02152-28 22.

secretaris: D. A. Jonkers, ~~Röntgenstraat 161, Hilversum.~~ *Engelsjan 20 Rase*

Zuidelijk Flevoland: voorzitter: J. L. A. Blonet, Gr. Florislaan 52, Bussum, tel. 02159-1 74 70.

secretaris: J. Harder Reigerstraat 12, Hilversum.

Lidmaatschap: f12,50 per jaar voor personen van 18 jaar en ouder, (studenten, jeugdbonders en militairen, alsmede huisgenoten, half geld). Op te geven bij het secretariaat. Contributie- en abonnementsbetaling door storting op giro 32 85 87 van de A.B.N. te Hilversum ten gunste van V.W.G. het Gooi, Filiaalkantoor 's-Gravelandseweg 9, Hilversum.

REACTIONEEL

The way to hell is paved with good intentions, maar de goede voornemens van onze redactieclub beginnen al vaste vorm te krijgen. We kochten deze week een juweel van een stencilmachine, als nieuw, tegen een zeer lage prijs. Naar zoiets kun je niet zoeken. Je vindt hem opeens. Evenzo zal onze volgende Korhaan op een uitmuntende schrijfmachine worden getikt. Beide machines zijn een mooi en nuttig verenigingsbezit geworden. Nu verder aan het uiterlijk van De Korhaan gewerkt, waarvoor Liske Rijnja zich zal interesseren, uiteraard met medewerking van een klein tikploegje.

Dan hopen we in de toekomst van tijd tot tijd een vogelfoto te kunnen opnemen. Voor een en ander waren eerst enige technische moeilijkheden te overwinnen. De fotografen onder onze leden worden verzocht, zwart-wit foto's (graag met sterk contrast), ter grootte van ongeveer 5X8 cm in te zenden bij de redactie, met uw naam achterop vermeld. We hebben graag wat voorraad in petto. Naast de uitmuntende stenciltekeningen van Remy Hovingh is een fotografische bijdrage weer een sfeertje apart. Om niet altijd dezelfde fotograaf aan het beeld te laten, dus graag.....vogelfoto's!!

Overigens zal het bestuur de leden nog wel op enige noodzakelijke activiteiten wijzen. Er is al eerder beloofd, aan alle leden "aanstreeplijsten voor de vogelwaarnemingen" toe te zenden. Een paar leden hebben hierover de redactie benaderd. Misschien is de volgende gedachte het overdenken waard:

Als elk lid een vijftal lijsten, aaneen geniet, krijgt toegezonden? Het transport kan door De Korhaan geschieden. En als deze lijsten nu eens het eigendom van de vereniging blijven? Als we ze dan gemakshalve "kwartaalstaten" noemen? Dat betekent dan meteen, dat elk kwartaal vijf nieuwe lijsten kunnen worden verwacht en dat de oude lijsten - al of niet (veel of weinig ingevuld) beschreven, beslist weer op de bestuurstafel terugkomen. Er ontstaat zo een zekere regelmaat en we maken het begrip "vogelwerk (groeÿ)zaamheid" wat meer zichtbaar. Het wordt dan ook zichtbaar, in hoeverre onze leden "vogelaars" te noemen zijn en daarvan toch moet onze vereniging het juist hebben. Erge actieve leden zouden zo nodig aanvullingslijsten kunnen krijgen. Mogelijk komen er wat instructies bij over het doel van de in te vullen lijsten, mogelijk zelfs wordt gevraagd, een voorgestelde minimumgrens na te streven betreffende gewenste aantallen genoteerde soorten, enz. Met ons allen kunnen we op deze manier aan meer waarnemingsgegevens komen!

Een volgend idee. Zou het niet mogelijk zijn, indien verschillende leden (naar eigen keuze) een bepaalde vogel "adopterem"? Dat wil zeggen, dat men naast een meer all-round-belangstelling voor de vogels, zich gedurende een zeer lange tijd, zeer speciaal zich ook met één vogel bezig houdt, om te proberen daar nu eens alles van aan de weet te komen? Onze vereniging zou van deze opgestapelde kennis veel profeet kunnen trekken. En op den duur is het mogelijk over verschillende, door de leden zelf verworven, soortenkennis te beschikken. Dit is, wat zo'n vereniging zeker nodig heeft. En er kan altijd wel het een en ander uitkomen over belangrijke ornithologische waarde.

Vervolgens een reeds functionerend idee: de notities in De Korhaan. Per 1 januari 1971 gaan we elke notitie doorlopend nummeren. Het bestuur besloot eind van het jaar voor een aantal goede notities een boekenbon te verstrekken. Dus, vogelwerkgroepers..... Echter nog graag uw attentie!

We willen verschil maken tussen een waarneming en een notitie. Een waarneming is gewoon het signaleren van een bepaalde vogel (sec!), zo wenselijk ook beschrijving van zijn uiterlijk. Maar een afwijking aan dit uiterlijk vermeld, is een notitie. Dus notities: het oproepen van vragen, het wijzen op bijzonderheden, afwijkingen in het gedragspatroon, enz.

Verzoek: houdt uw notities vrij kort en ter zake. Dus zo weinig mogelijk "romantiseren". En misschien steeds weer een tip voor ons allemaal: eerst vijfmaal overwegen, alvorens een conclusie te trekken. Dit komt de waarde van uw notitie alleen maar ten goede.

Tenslotte kopij: vóór de 10e van elke maand!

P R O G R A M M A

1

Grote avonden (elke vierde donderdag van de maand.)

- 28 januari : Martin Lok en Fred van Olphen uit Den Haag met kleurenfilm over: "Vogels van Spitsbergen" (Rosse franjepoten, kleine alken, koningseidereend, sneeuwgorst, etc.....)
- 25 februari : Dia-avond door leden: George Ording met: "Vogels van Indonesië" Gemaakt tijdens zijn reis naar Celebes en Java.
- Vrijdag 2 april : DE GROTE SLOTAVOND (die echter geen slot is.)
Dr. W. Suetens uit België met zijn prachtige film
" Giëren en Arenden van Europa "

Naar het zich laat aanzien zal deze slotavond gehouden worden in de Singer Concertzaal te Laren. De bedoeling was van deze avond een grootse manifestatie te maken in het kader van de natuurbeschermingsgedachte. Iedereen, lid of geen lid, is dan ook van harte welkom bij deze film. U begrijpt, dat door de hogere kosten, die dit met zich brengt, de entreekosten wat hoger liggen dan normaal.

Leden: f.2,--, Niet-leden: f.3,-- . Zegt het voort...
voort, voort.....

- 22 april : Algemene ledenvergadering. Door de recente ontwikkelingen binnen het bestuur, is deze avond voor alle leden van groot belang.
Zie verder de bestuursmededelingen.

Met uitzondering van de slotavond 2 april worden al deze bijeenkomsten gehouden in de Openbare Leeszaal aan de 'sGravelandseweg 52 te Hilversum. Aanvang 20.00 uur.

Bestuursmededelingen

1. Door het voortijdig aftreden van de Heer J.L.M. Bos als voorzitter van onze vereniging, is er binnen het bestuur een vacature ontstaan. Handelend volgens art.4 van het huishoudelijk reglement heeft het voltallige bestuur deze kwestie opgelost.
Art.4 luidt: In tussentijdse vacatures vult het bestuur zichzelf aan. Wij hebben de Heer D.A. Jonkers bereid gevonden vanaf 12 jan. tot aan de ledenvergadering van 22 april het voorzitterschap op zich te nemen. Indien de leden akkoord gaan, zal hij dit ook doen in het verenigingsjaar '71/72.
Volgens art.9 van datzelfde reglement hebben de leden het recht tegenkandidaten in te dienen.
Art.9 luidt: Het bestuur stelt indien mogelijk kandidaten voor de vrijgekomen functies in bestuur en kascommissie voor. Tegenkandidaten moeten voor de ledenvergadering met de steun van minstens vijf ledenschriftelijk bij het secretariaat zijn ingediend.
Een indiening van een tegenkandidatuur dient vergezeld te gaan van een schriftelijke bereidverklaring van de tegenkandidaat.
2. Contributiebetaling. Daar het nieuwe verenigingsjaar inmiddels is ingegaan, ziet de penningmeesteresse de betaling van de verschuldigde contributie weer met belangstelling tegemoet op giro 32 85 87 van de A.B.N. te Hilversum ten gunste van de V.V.G. 't Gooi, Filiaal kantoor 's-Gravelandseweg 9, Hilversum.

Als alle leden hun contributie op tijd voldoen, bespaart dit de vereniging een hoop onnodige administratie- en inningskosten, die tegenwoordig aardig oplopen.

Het bespaart U een hoop-~~ergenis~~, doordat U hierdoor niet lastig wordt gevallen met kw tanties en nota's aan de deur. De contributie bedraagt f. 12,50.

- 3 Vogelasiel Huizen. Nu de winter zich weer in alle strengheid laat gelden, is het te verwachten, dat het vogelasiel Huizen van Mw. C. Holzenspieß het weer druk zal krijgen met zieke, zielige en nooddrufftige dieren. Mw. Holzenspies staat klaar om ze te verzorgen te revalideren, en ze te voeden. Dat kost veel tijd en moeite. Maar het kost meer. Om al deze snaveltjes (nou ja, snaveltjes...) te voeden is er voer nodig en dat voer kost geld. Helpt U mw. Holzenspies door Uw gift te storten op giro 32 85 87 der A.B.N. te Hilversum, filiaal 's-Gravelandseweg 9, t.g.v. "Vogelasiel Huizen" van de V.W.G 't Gooi. Wij danken U hartelijk voor Uw steun aan de vogels, die ons allen ter harte gaan.

Nieuws van de Avifauna-commissie.

Van de zijde van het Zoölogisch Museum te Amsterdam en een werkgroep van het Instituut voor Veterinaire Farmacologie en Toxicologie te Utrecht, onder leiding van Drs. J.H. Koeman, bereikte ons een verzoek om medewerking voor een onderzoek naar de Blauwe Reiger.

Zij vragen ons alle gegevens van levende, geringde, en in tijdelijke gevangenschap verblijvende exemplaren (Vogelasiel Huizen) op te sturen naar de contactpersoon, de Heer A.A. Blok, Vrijheidslaan 60 LLL, A'dam. tel. 020 - 71 17 45.

Tevens vragen zij ons DOCD gevonden exemplaren (in verse toestand) zo snel mogelijk op te sturen aan: het Zoölogisch Museum, afd. Vogels, Plantage Middenlaan 53, Amsterdam.

U kunt daarvoor een vervoervergunning C-2 krijgen bij een Controleur-Vogelwet 1936, of bij een politiepost. Wij onderzoeken nog of dit opsturen kan gebeuren op kosten van de vereniging. Nadere informatie hierover bij ondergetekende.

Kan een dodgevonden vogel om één of andere reden niet opgestuurd worden, zend U dan alle gegevens van deze vogel a.u.b. aan de contactpersoon de Heer A.A. Blok.

Dit onderzoek wordt verricht o.a. voor de bepaling van de invloed van de milieuverontreiniging op deze vogelsoort.

Wij bevelen dit onderzoek ten zeerste in Uw aandacht aan.

Namens de Avifauna-commissie,

de secretaris Ch.M. Steen.

Adm. de Ruyterlaan 139

Hilversum.

tel. 02150 - 53878 (tussen 8.30 en 11.45 u
en 13.30 en 15.45 u.)

o.o.o.o.o.o.o.o.o.o

Nieuwe leden: J.J.Olgers, Wirixstraat 30, Hilversum.

Verhuisd : C.J. Steenman, van Naarderstr. 45, Hilversum
naar Erasmuslaan 295, Kerkelanden, Hilversum

Correctie : J.J.H. van Geuns, Valkenveenseweg 1, Huizen.

Aanvulling "Blauwe reiger" hierboven:

Een gevonden Blauwe reiger (dood) kan portvrij worden opgezonden naar Zoölogisch museum te Amsterdam. Advies: eerst in plasticzak en dan verder inpakken. Of meegeven, met iemand die naar Amsterdam gaat of wil gaan, dat is nog beter.

ExcursieprogrammaI Zondag 31 januari 1971 Ganzen excursie naar Friesland.

Dit wordt een dag-excursie. Vertrek 's morgens om 7 uur vanaf het Oosterpoortplein te Hilversum. Terug ± 6 uur. (brood mee.)

Gedurende de wintermaanden verblijven in ons land vele duizenden ganzen van verschillende soorten.

Een groot gedeelte hiervan zit in Friesland. Dit is echter wel van het weer afhankelijk, bij strenge vorst b.v. trekt alles weg.

Het is bijzonder boeiend deze dieren vanuit de auto's in de weilanden te observeren.

Deze tocht is niet alleen voor autobezitters. Voor zover er plaats is, kunnen niet-automobilisten meerijsen. Als de tegemoetkoming in de kosten zal per auto f.0,10 per km. worden vergoed. Bij een geschatte afstand van 350 km. komt dit op f. 8,75 p.p. (hier is wel gerekend met volle wagen.)

Opgave over deelname zo spoedig mogelijk bij:

C. de Rooy,

Rading 30,

Loosdrecht.

tel. 02153-1641 (na 18.00u.)

2. Donderdagavond 18 februari a.s. om 8.00u.:

Uilen excursie in het bos van Groenenveld.

In deze tijd van het jaar is de uilenroep te horen tijdens de z.g. balts. Aantreffen kunnen we hier de bosuil en de steenuil.

U heeft U niet op te geven voor deelname, maar kunt gewoon naar de parkeerplaats, aangegeven op de A.V.T.B.-toeristenkaart van Utrecht, komen. Vanaf Hilversum komende, is het het eenvoudigste de weg te nemen, die langs Anna's Hooft richting Baarn loopt. Ongeveer 1 km. voor de grote weg, juist daar waar de weilanden beginnen, neemt U de weg rechts. Deze rijdt U af tot even voor een houten brug en daar is het.

3. Zondag 28 februari a.s.: Dagexcursie naar de pier van IJmuiden met hierbij aansluitend een wandeling langs het strand en (of) door de duinen.

Vertrek vanaf Hilversum Oosterpoortplein om 8.00 uur en terug ± 6.00 uur.

Het vervoer zal geschieden met eigen auto's. Zie verder onder ganzen-excursie naar Friesland.

Opgave voor deelname minstens één week van tevoren, als hiervoor bij C. de Rooy.

4. Dinsdag 16 maart a.s. om 8 uur

Zenzelfde uilen-excursie als 18 februari j.l. zie verder onder 18 februari j.l.

5. Zondag 21 maart a.s. : Dagexcursie naar Texel.

Met eigen auto's en vanuit Den Helder met de De boot naar Texel. Verdere bijzonderheden volgen.

Voorlopig programma

April: weekend naar Vlieland.

Verschillende (vroeg) wandelingen in eigen omgeving.

IJseendreacties.

Op mijn artikel over de waarnemingen van een ijseend zijn enkele reacties van leden binnengekomen. Ons lid J. Frencken stuurde nog de volgende gegevens:

31-10-57 1 ex. vijver Vreelandseweg, nu Kerkelanden.
 27-3-60 2 juv. ex. Knardijk
 6-11-60 1 juv. ex. Knardijk
 27-5-62 1 óduinplas Castricum
 12-2-67 1 ex. (♀ of juv.ó) Kil van Hurwenen.

De Heer B. van Poelgeest gaf een waarneming van één exemplaar op 13-12-70 in de Fempolder door.

Zelf nam ik de laatste winters geregeld enkele van deze vogels rond de polder Zuid Flevoland waar. Het maximum aantal was 11 ex. in febr. 1966 ter hoogte van fort Pampus.

In de avifauna van Noord Brabant staan één vondst en drie waarnemingen vermeld uit de maanden november, december en januari. Eén van die vier werd op 20-11-54 aangetroffen bij Dorplein, een plaatsje onder Budel, bijna aan de Belgische grens.

De avifauna van Nederland (1970) geeft op: Doortrekker en wintergast in klein aantal van eind oktober tot in april; vnl. op de Waddenzee en op het IJsselmeer, doch soms ook wel elders langs de kust en op de grotere binnenwateren.

Vroegste datum 1 september 1964; laatste datum 18-25 mei 1962 : Castricum. (Echter volgens Frencken op 27-5 nog aanwezig, zie boven.)

Vier zomerwaarnemingen:

3-5 juli 1958	A.W. duinen
10 aug. 1958	Schiermonnikoog.
31 juli 1966	Terschelling
13 juni 1968	Femmond.

9.1.1971 Oostvaardersdiep
 1 ste jaars wijfje
 (J.vd Geld-K.ten Haken)

De ganzenexcursie

Na uitgebreid overleg werd besloten de ganzenexcursie naar Zeeland te gaan houden. Met drie auto's werd 13 december 1970 de reis aanvaard. Bij het Hellegatsplein zagen wij de enige ganzen van die dag: + 700 brandganzen en nog enkele late grauwe.

Hoe we ook zochten op de bekende pleisterplaatsen, tot in Brabant toe, geen gans te zien.

De in de zon poserende winterpalingen en smienten maakten dit gemis weer goed. Om U even een indruk van enkele aantallen te geven: ±2000 wintertalingen, ongeveer 1500 scholeksters, ongeveer 4000 wulpen en totaal in plassen en slootjes 45 dodaarzen.

Een blauwe kiekendief ó zorgde in de glibberige kleipolder bij Drimmelen voor een waardige afsluiting van deze bijna gansloze dag.

D.A. Jonkers,
 Engelsjan 21,
 Laren.

TREKVOGEL EXCURSIE NAAR

DE PEEL

Op zondag, 8 november jl., vertrok om 6.30 uur de karavaan, bestaande uit zes auto's, naar de Peel. Tweeëntwintig mensen gingen op weg om "kraanvogels" te zien. Aanvankelijk leek het weer daarvoor nog gunstig. Maar in Noord-Brabant en Limburg was het behoorlijk mistig. Voordat we na ruim twee uur bij de Groote Peel aankwamen, hadden we toch al wat gezien. Langs de weg zagen we waterhoentjes en enkele blauwe reigers. Sommigen zagen zelfs een buizerd!

De excursie ging 's morgens door het Staatsnatuurreservaat "de Groote Peel", over goed begaanbare paden -peelbanen- en soms wat gladde knuppelbruggen. Dat het in de Peel gévroren had, was duidelijk te zien. Erg veel vogels werden er niet gezien. Leuk waren o.a. de waarnemingen van klapekster en torenvalk. Ook het vuurgoudhaantje -witte oogstreep!- en de blauwe kiekendievegge -witte stuit- lieten zich zien. De zich in het Gooi nog met moeite handhavende korhoenders -w.o. 1 ♀- werden ook op deze excursie waargenomen.

Bij een bouwlandje in de Groote Peel kwam een sperwer aanvliegen, fel bestookt door een zwarte kraai. Na enige tijd vluchtte de sperwer voor de kraai het struweel in. Kort daarop dook elders een andere sperwer op, direkt gevolgd door een smelleken. Beide verdwenen snel. Wat de roofvogels betreft bleef het hierbij. Alle "buizerden" bleken kraaien te zijn. Kraanvogels werden er in de Groote Peel niet gezien, maar er was nog hoop, want 's middags zouden we naar de Mariapeel gaan, -er was ons 25% kans gegeven-.

Na een koffiepauze in het plaatsje Meijel gingen we naar de Mariapeel. Hier begon het zware werk. Al spoedig gingen we onder leiding van de bekende fotograaf, filmer en Peelkenner, Jan van de Kam door het ruige terrein: manshoog gras -pijpestrootje- met daartussen verradelijke gaten -en interessante plantensoorten, zoals lavendelheide-. Vanaf de uitkijktorens hadden we een prachtig gezicht op de Mariapeel. En nog steeds hoopten tweeëntwintig mensen kraanvogels te zien, maar helaas tevergeefs. Ze waren er niet.... of ze lieten zich niet zien. Ook de waterral liet zich niet zien, maar die gaf tenminste nog geluid! Wel zagen we nog twee pijlstaarten.

Hoewel we in dit ruige land meer hadden verwacht, mogen we toch niet zeggen dat de excursie een teleurstelling is geworden. Het was echter wel duidelijk geworden dat de natuur nu eenmaal niets "op bestelling" levert. Wel op bestelling krijgt u het gratis foldertje over de Groote Peel. En die kunt u dan aanvragen bij Staats Bosbeheer te Utrecht -Museumlaan 2-.

Tot slot volgt een lijst van de waargenomen vogelsoorten op de volgende pagina.

a. onderweg

blauwe reiger
 wilde eend
 buizerd
 waterhoen
 meerkoet
 Kievit
 kokmeeuw
 houtduif
 turkse tortel
 kuifleeuwerik
 klapekster?
 merel
 vink
 zwarte kraai
 roek
 kauw
 ekster
 huismus
 spreeuw

b. in de Peel

wilde eend
 wintertaling
 pijlstaart
 slobbeend
 kuifeend
 sperwer
 blauwe kiekendief ♀
 smelleken
 torenvalk
 korhoen -w.o. 1 ♀
 fazant
 waterral
 waterhoen
 Kievit
 watersnip
 kokmeeuw
 houtduif
 zwarte kraai
 bonte kraai
 roek
 kauw
 vlaamse gaai
 spreeuw
 turkse tortel

groene specht
 grote bonte specht
 veldleeuwerik
 graspieper
 witte kwikstaart
 klapekster
 winterkoning
 heggemus
 kramsvogel
 koperwiek
 merel
 roodborst
 goudhaantje
 vuurgoudhaantje
 koolmees
 pimpelmees
 glanskopmees
 matkopmees
 staartmees
 geelgors
 rietgors
 kneu
 goudvink
 vink
 huismus

o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o

=====

WAARNEMING VAN EEN " KLEINE KLAPEKSTER "

=====

.....
 -Lanius Minor-.

Op zaterdag 10 oktober 1970 reden wij, mej. van Donkersgoed en ondergetekende op de Zuidoost -Zuid-Flevoland- in de richting van de slagboom.

Plotseling zagen we omstreeks 10.45 uur tussen paal 11.4 en 11.5 een vogel zittend op een roodgele markeringspaal. Onze eerste indruk was een Klapekster.

Wij benaderden de vogel tot op ongeveer 20 meter, waar we hem 5 á 10 minuten goed konden waarnemen met onze kijkers 7 X 50 en 8 X 56. Het zicht was ± 200 meter en de zon stond schuin achter ons.

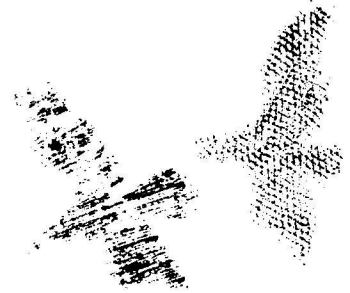
Wij noteerden de volgende kenmerken: een brede zwarte streep over het voorhoofd doorlopend tot achter het oog; op de zwarte vleugel een bijna rechthoekige witte vlek. Toen de vogel wegvloog was een korte, brede, witte vleugelstreep zichtbaar. Dit gebeurde tot tweemaal toe, hij kwam steeds weer op zijn uitkijkpost terug. Op de witte borst vertoonde zich heel vaag een rosse gloed. Op grond van deze kenmerken kwamen we tot de conclusie, dat het hier een "Kleine Klapekster" betrof.

Deze werd nog versterkt toen ik de volgende morgen -11 oktober 1970- in het bijzijn van mej. de Jong en de heren Bos en Leclercq een "gewone" Klapekster waarnam.

Deze vogel had een witte wenkbrauwstreep en miste het zwart op het voorhoofd, zodat vergissing uitgesloten was.

Y.S. Vogel.

notitie 1

Notities!RAAF - RAVEN.

Op 11 september 1970 nam ik op de Dwingelose heide (Dr.) een raaf waar. Ik ontdekte de vogel, toen 3 kraaiachtigen recht op me aan kwamen vliegen. Dichterbij gekomen zag ik dat één van de kraaien een stuk groter was als de anderen.

Toen ze boven me vlogen klapte ik in mijn handen. Bij de daarop volgende schrikreactie toonden ze alle drie hun staart.

De grootste vogel had duidelijk een wigvormige staart.

Het moet du een raaf zijn geweest.

Omdat in Dwingelo 4 "fokraven" van het Rivon / W.F. zijgehuisvesd, dacht ik dat het misschien een losgelaten jong was. Ik schreef daarom naar het Rivon om informatie.

De Heer A. Timmerman antwoordde:

"Naar aanleiding van Uw keerterschrijven deel ik U mede, dat de plaats waar jonge raven vrijgelaten zijn voor de veiligheid van deze vogels voorlopig geheim gehouden wordt.

Wel kan ik U mededelen, dat er twee jonge raven vrij rondvliegen. Wanneer er meer in vrijheid gesteld zullen zijn zal ik U gaarne t.z.t. inlichten."

Nu kan mijn vogel natuurlijk één van de twee jongen geweest zijn, maar ondertussen heb ik gehoord dat er meer raven in Nederland rondvliegen dan men denkt.

In het midden van het land (plaats mij bekend) vliegen (jonge) raven rond. Maar ook de 4 oude raven van Dwingelo vliegen vrij rond. Waarschijnlijk zijn zij door kraaiwilligen losgelaten.

Op 12 oktober 1970 ontdekte ik te Lhee (vlak bij Dwingelo) weer een grote kraai.

De vogel werd achterna gezeten door 2 zwarte kraaien. Toen ik eindelijk de kijker had, waren de vogels gevlogen.

J.v.d Geld.

.....

notitie 2

S L A A P P L A A T S E N.

Veel vogels zoeken in herfst en winter elk srs gezelschap op gemeenschappelijke slaapplaatsen.

Enkele bekende voorbeelden hiervan zijn de boerenzwaluwen, spreeuwen, kwikstarten, meeuwen en vinkachtigen. Minder bekend zal het gezamenlijk slapen van kraaien bij U zijn. Dit vooral omdat laat in de ochtending meestal geen veldwaarnemingen meer gedaan worden en ook omdat de kraaien niet graag in de omgeving van de mens verblijven. Van vrijwel alle kraaiachtigen is het gemeenschappelijk slapen bekend.

De meest bekende "slapers" zijn wel de kraaitjes. In het centrum van het dorp Huizen is een grote slaapplaats. In Meppel, voor het station staan twee zeer grote bomen, waarschijnlijk slaapt de hele populatie van Meppel hierin. Het is een aardig gezicht, zo'n half uur lang van alle kanten, de kraaitjes, steeds twee of vier bij elkaar, te zien aankomen.

Roeken slapen vaak in gezelschap van kraaitjes. Van bonte kraaien is het bekend, dat ze soms meer dan 25 km. vliegen om de slaapplaats te bereiken.

Krakers vormen ook vaak zeer grote troepen op de nachtverblijven.

Van de zwarte kraai zijn mij twee slaapplaatsen bekend. Eén ervan is het Nationaal park "De Veluwezoom" nabij "postbrink". Elke avond verzamelen zich hier enkele honderden kraaien. Dit gaat gepaard met zeer veel gekras en geschreeuw. Ook bij het opstaan maken ze zo'n herrie. Merkwaardig is dat zowel vóór als na het slapen de kraaien op de grond gaan zitten; in dit geval op een parkeerterrein. Wat hiervan de bedoeling is, is mij niet bekend.

Het bekijken van een slaapplaats is zeker de moeite waard. Meer gegevens over slaapplaatsen van allerlei soorten vogels zijn zeer gewenst. Mocht U bekend zijn met grote slaapplaatsen of interessante ervaringen erbij hebben opgedaan dan zal ik dit graag van U vernemen.

J.v.d Geld.

notitie 3

K W A K

Tegenwoordig is de kwak een zeldzame broedvogel.

Vroeger schijnt dit anders geweest te zijn. In het begin van deze eeuw broedden er in de Horstermoerpolder zeker honderd paar kwakken. De laatste jaren worden er geregeld kwakken in het Kortenhoeftse plassengebied waargenomen. (Men beweert zelfs, dat er mogelijke broedgevallen zijn.) Dat ze in die omgeving zeker hebben gebroed, mag blijken uit het volgende:

In 1963 kreeg ik kennis van een fruitkweker in Nederhorst den Berg. De man had ook een, achter zijn boomgaard gelegen, rietput in eigendom. Dit stukje moeras van ca. 5 ha. groot (gelegen langs de Vecht) ontstond door zandwinning ten behoeve van de overstroming 1926? (Helensvloed?) Men beweerde, dat in 1948 daar nog zeker 30 paar kwakken hadden gebroed. Het terrein bestond uit visrijke plasjes, omgeven door riet en begroeid met wilgenbosjes. De kwakken broedden daar zowel op de grond, in het riet, als wel in en op de wilgenbosjes.

Omdat het verhaal me wat ongelooflijk leek, heb ik die mensen "ondervraagd"!

Zij noemden de vogels kwakroegers omdat ze zeer vaak en soms luidruchtig "kwak" riepen. Zij beschreven ze als kleine zwart/witte roegers. Bij het tonen van afbeeldingen werd direct de kwak eruit gehaald.

Het meersje is geheel geliquideerd.

J.v.d. Geld

6000000000000000

notitie 4

De hoentjes en de rallen van Zuidelijk-Flevoland

De nieuwe polder is een Eldorado (gewoest) voor de hoentjes en de rallen. Het is bijzonder jammer, dat er het afgelopen seizoen geen precieze telling is gemaakt, althans een taxatie van het aantal langs de Gooi- en Eemmerdijk voorkomende aantal broedparen.

De waterrallen en waterhoenen concentreerden zich voornamelijk in de omgeving van de nu verdwenen plasjes. Een "kruispoor" in het riet, een open stuk, in de omgeving van peil 11, genoot korte tijd grote bekendheid. Hier krioelde het van de rallen en porceleinhoenen, terwijl er zelfs klein- en kleinste waterhoen werden gezien.

Tussen de pelen 9 en 13 in de direkte omgeving van een aantal plasjes, had zich zeker tien paar waterrallen gevestigd. Ik neem aan, dat het aantal paar waterrallen voor het merendeel de gehele zuidelijk grenzende gedeelte met vooral moerasvegetatie, op zeker vijftig kan worden geschat. Wie heeft hier een andere gedachte over?

Voorts uitgaande van het aantal paar porceleinhoenen, dat zich in de omgeving van het "rallenplekje" liet zien en horen, toch zeker zeker wel een paar of vijf, durf ik te veronderstellen, dat er langs de Gooi- en Eemmerdijk een paar of twintig porceleinhoenen moet hebben gebroed.

En dan nog de sensationele ontdekking van het klein waterhoen, welke op rekening van een oplettende Amsterdammer kan worden geschreven. Ik nam de moeite enkele avonden de "wacht" te houden bij het doorkijkje en had op dinsdagmiddag 22 augustus geluk. Er bevonden zich nog twee jeugdige Amsterdammers in mijn gezelschap. Op een gegeven ogenblik zag ik een waterhoen voorbij trippelen, welke naar mijn mening, niet het klein, maar kleinste waterhoen moest zijn. Enkele dagen later werd mij door anderen bevestigd, dat ook zij het kleinste waterhoen aldaar hadden gezien.

Dezelfde avond nog nam ik in gezelschap van de Heer Y. Vogel, een paartje van het klein waterhoen waar.

Op 25 augustus, drie dagen later dus, kon ik mezelf bevestigen, dat wij het op die avond in het schemer goed hadden gezien.

Resumerend ten slotte, dat afgezien van de vraag of klein en kleinste waterhoen er wel of niet hebben gebroed - wie kan hieromtrent iets mededelen? - kan worden vastgesteld, dat de Zuidelijke Flevopolder ook voor hoenen en rallen een paradijs is geweest.

Misschien willen andere waarnemers nog eens in hun aantekeningen kijken om te pogen tot een betere schatting van de aantallen te komen.

Jl. Bos

notitie 5

WARMTEOPNAME VAN OEVERZWALUWEN(RIPPARIA RIPPARIA)

Al eerder werd in dit blad geschreven over oeverzwaluwen. Hoewel zij nu al uit ons land verdwenen zijn, op zoek naar warmere landen, hier toch nog een artikel over de oeverzwaluw.

In de omgeving van Lelystad-Haven hielden zich de eerste weken van augustus 1968 ongeveer 3.000 oeverzwaluwen op. Zij concentreerden zich v.n.l. bij de zandstort, aan het begin van de Knardijk, waar zij boven de uitgestrekte rietvelden voedsel zochten. Af en toe zwermde zij uit in de richting van de Houtribsluizen en Lelystad.

Het viel ons op, dat wij zeer vaak oeverzwaluwen op de grond ontmoetten; dat het hier geen voedsel zoeken betrof, werd ons al gauw duidelijk, want nooit zagen wij pikkende bewegingen maken.

's Morgens vroeg, wanneer het net licht werd, zaten al troepen tot max. 600 ex. op de klinkerweg bij Lelystad-Haven. Om te controleren of zij zich hier 's nachts ook bevonden, werd de weg 's nachts enkele malen geïnspecteerd. Dit leverde geen vogels op!

Zoals gewoonlijk sliepen zij in de rietvelden.

Elke ochtend weer zaten zowel eerstejaars als overjarige vogels zich blijkbaar te koesteren in de warmte, die de weg uitstraalde. Meerdere malen eiste dit slachtoffers, wanneer vroege, gehaste vissers naar hun visplekken raceerden en dwars door de troep reden.

Af en toe vlogen kleine groepjes zwaluwen op om te gaan jagen, maar keerden even later terug om weer te gaan zitten. Niet alleen de weg mocht zich in de belangstelling verheugen, ongeveer tot een uur of elf eveneens tot de favoriete plaatsen behoorde overdag de zandstort met een afgravingkje. Het gedrag was hier totaal anders. Bij het zitten gaan in de wand (steeds op de zonzijde) werd druk gedraaid, alsof er nestkuiltjes gemaakt werden; evenzo gebeurd dit rondom het wandje op het vlakke gedeelte van de stort.

Voordat de zwaluwen in de steile kant van het wandje konden zitten, werden eerst de poten gebruikt om een plat kantje te maken, waarna dan de draaibewegingen volgden. Vrijgekomen plaatsen werden ingenomen door troepjes, die terugkeeren van hun fourageertochten. Tussen de rustende groepen werden geen andere zwaluwsoorten aangetroffen, wel vlogen deze mee in de groepen tijdens het voedsel zoeken.

D.A. Jonkers.

notitie 6

Ouderlijke plichten.

-.-.-.-.-

Dat vele vogels hun jongen na het uitvliegen nog verzorgen, is alom bekend. Dat ze aan de ouderlijke plichten soms nog zéér lang voldoen blijkt wel uit het volgende:

Op 15 november 1970 fotografeerde ik op een vuilnisbelt in het Gooi. Zo'n 10 soorten vogels liepen vlak voor de schuilhut langs. Plotseling meende ik op ongeveer 8 meter afstand een overjarige zilvermeeuw te zien, die een jong ex. voerde!

Toen mijn aandacht hier op gevestigd was, zag ik dat de zilvermeeuwen bij een stuk slechtval stonden. Nu nam ik nog twee maal waar, dat de oude zilvermeeuw een stukje voor aan een jong ex. gaf. Toen dribbelde de oude meeuw ongeveer 20 centimeter terug en begon de jonge meeuw zelf te pikken.

Een soort van opvoeding?

Blijft natuurlijk wel de vraag of de oude vogel een eigen jong voerde!

Ziet U ook wel eens van dergelijke triferelen, schrijft U ze dan eens.

J.v.d. Geld.

oooooooooooooooooooo

"MEEUW" bijt op een houtje

Op dinsdag-middag 19 september 1970 hebben wij een jonge zilvermeeuw ontmoet, die een soort statussymbool bij zich droeg. Het geval leek op een vierkant blokje van zo'n centimeter of vijf. De vogel stond op de kruin van de doodlopende Markerwaarddijk ten noorden van Lelystad-haven.

Hij had zich aangesloten bij de daar altijd aanwezige groep grote mantelmeeuwen, meestal een dertig tot zestig exemplaren.

Wij naderden de groep "mantels" met de auto en zagen plotseling de jonge zilver er tussen staan; met het houtje in z'n snavel. Het gehele gezelschap vloog op en de zilver nam eveneens z'n aanloopje; één, twee, drie stappen en los.....!

Op het moment dat de vogel de wieken uitsloeg, verloor hij het houtje. Terstond streek hij weer neer, raapte het op en ging er opnieuw met z'n "image" vandoor.

Toen wij een half uurtje later terugkeerden, stond de "zilver" wederom op de dijk tussen de mantels en.... beet weer op 't houtje. Nu hield hij het bij de opwaartse sprong goed vast en zeilde over de dijk weg.

Op zondag 24 september ging ik nog eens op de Markerwaarddijk kijken en zowaar stond de zilver er alweer tussen de grote mantelmeeuwen met het onafscheidelijke houtje in z'n snob. Ik kon niet waarnemen of hij het van de grond oppakte om er bij mijn nadering mee te vluchten.

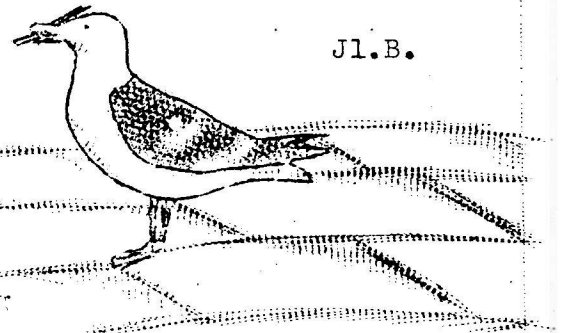
Toen ik een kwartier later de meeuwengroep nogmaals passeerden, aanschouwde ik voor de vierde keer het merkwaardige gedrag van deze "snoeshaan" onder de meeuwen.

Was het speelsheid of verrichtte de vogel een handeling, die hem deed herinneren aan z'n opvoeding; de voedseloverdracht? Een sentimentele gedachte aan "vroeger" ?

Huxley schreef (1914), dat vogels plotseling hun gedrag kunnen afbreken (schrik/verstoring) en dan een activiteit kunnen ontplooiën; die niets te maken heeft met waar ze mee bezig waren. Elkaar bedreigende meeuwen gaan met strootjes gooien. Andere vogels gaan plotseling hun veren poetsen of slapen. Er is dan sprake van oversprongactiviteit. De vraag is dan hoelang zo'n activiteit kan standhouden.

Jan van der Geld meldde eveneens een jonge zilvermeeuw met houtje en ondergetekende zag op 25.11.70 op de Afsluitdijk - op weg naar de Brandganzen - een troepje meeuwen (zilver-mantel-kok- en stormmeeuw) etend bij visafval op de dijk. Een jonge zilvermeeuw vloog op, toen we dichtbij kwamen, met een stukje rondhout, zo groot als een sigaret. Kan het zijn, dat hier inderdaad sprake was van oversprongactiviteit. Deze meeuw moest de maaltijd onderbreken, zag geen kans een stuk voedsel mee te nemen en pikte een voor het grijpen liggend houtje. Hij bleef daar mee rondvliegen. Was dit voedsel geweest, dan zouden de anderen hem zeker achtervolgd hebben. Interessant kan hier zijn: doen dit alleen (zilver)meeuwen? Mogelijk heeft een van onze lezers een andere lezing? Graag berichten hierover.

Het "houtje-probleem" in notitie 7 is zeker interessanter! Wie van U?

Jl.B.

zilvermeeuw

M E D E D E L I N G

De Heer L.S. Buurma, werkzaam aan de Vrije Universiteit, biologisch lab. Amsterdam, vraagt ons het volgende:

"In het kader van een doctoraal onderzoek in de biologie houdt ondergetekende zich deze winter bezig met de bestudering van kiekendieven in de Flevopolders. De studie spitst zich speciaal toe op de vraag of er in het veld oekologische verschillen aantoonbaar zijn tussen adulte mannetjes en individuen in "wijfjeskleed" bij de blauwe kiekendief in verband met de verschillen in uiterlijk.

Daartoe zijn naast meer gericht verzamelde waarnemingen (b.v. aan de jachttechniek) ook veel veldwaarnemingen nodig om een beeld te krijgen van de verspreiding boven verschillende biotopen (met name Cost-Flevoland t.o.v. Zuid-Flevoland). Omdat U de Flevopolders mogelijk af en toe of zelfs heel vaak bezoekt, zou ondergetekende het bijzonder op prijs stellen Uw waarnemingen te mogen gebruiken. Indien U de volgende gegevens per waargenomen kiekendief kunt noteren, worden de waarnemingen voor mijn onderzoek zeer bruikbaar:

- a. datum
- b. plaats (ideaal zou zijn het kilometerpaal- of kavelnummer; 'tussen ... en ...' is ook al nuttig)
- c. tijd
- d. of het een overjarig mannetje of een vogel in wijfjeskleed betref (ook graag bij bruine kiekendieven.)

Daarnaast wordt een korte vermelding van Uw waarnemingsroute b.v. in de zin van ' van 8.00 - 11.00: Muiderberg - IJlstadhaven - Knardijk - Terenvalkweg - Janserweg - Harderwijk ' bijzonder op prijs gesteld; dat geldt ook voor opmerkingen over de mate waarin en door U vastgesteld aantal het werkelijk totaal volgens U benadert (voor een bepaald gebied). Ook als U geen kiekendieven zag tijdens één van Uw tochten, is dat een waarneming.

Mocht U meer bijzonderheden hebben genoteerd (als b.v. het precieze biotoop, proci vangsten of beschrijvingen van pogingen daartoe, agressie, enz.) dan zijn die zeer welkom.

Omdat de 'niet-broedtijd-periode 1970/'71' er alweer voor een aanzienlijk deel begint op te zitten, zou ondergetekende de notities graag spoedig na waarneming ontvangen.

Bij voorbaat hartelijk dank,"

L.S. Buurma.

N.B. Omdat dit onderzoek deel uitmaakt van een al ruim 10 jaar lopende onderzoeksreeks, stelt de afdeling Diersystematiek en Diergeografie ook na het huidige winterjaar, waar het hier vooral om ging, toezending van gegevens over kiekendieven in het Flevogebied, bijzonder op prijs (ook uit de broedperiodes).

Alle gegevens hierover alleen toezenden aan Jan v.d. Geld, Lange Haul 59, Bussum, die ze verzamelt en voor doorzending zal zorgen

Onderstaande lezing van de Heer L.S. Buurma te Amsterdam werd ons voor opname in "De Korhaan" toezonden, waarvoor gaarne onze dank.

Waarom en hoe

Op verzoek van het bestuur van KNNV VWG Amsterdam, wil ik proberen een aantal opmerkingen te maken over het inventariseren van vogelbevolkingen: het "waarom" en het "hoe". Over het hiërmeo aangesneden onderwerp zijn heel veel dingen te zeggen. Ik beperk me tot een aantal punten, die op de VWG-bijeenkomst van 20 februari j.l. aan de orde zijn geweest.

Achtergrond.

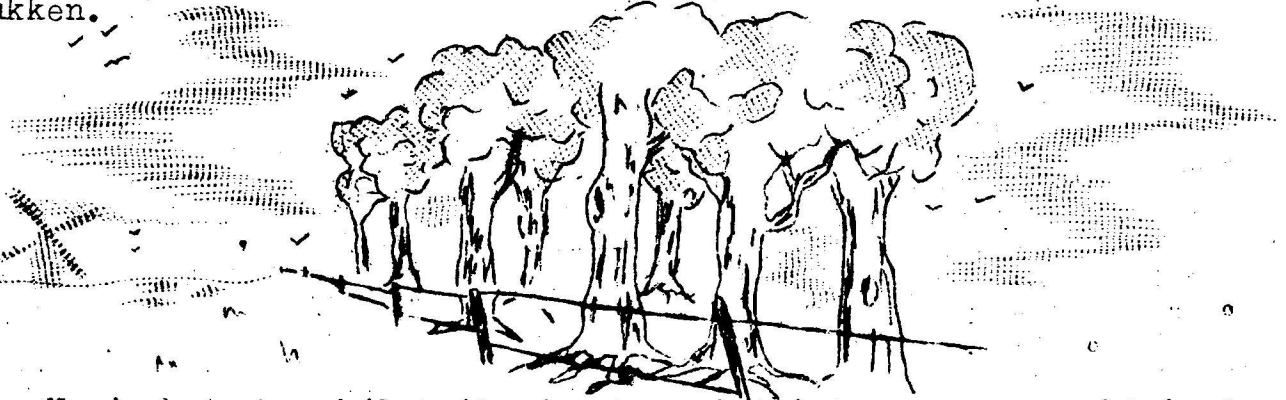
De eerste vraag, die gesteld dient te worden, is waarom willen we inventarisatie uitvoeren. Eigenlijk mag er niet eens sprake zijn van het stellen van een vraag. Je wilt gewoon iets weten, en je denkt er over na hoe je daar achter kunt komen, en dan kom je op het idee, dat het houden van een inventarisatie gegevens zou kunnen opleveren, die je verder kunnen helpen. Het is nu ook begrijpelijk, dat het probleem bepaalt welke methode gaat volgen.

Welke zijn de achtergronden in de praktijk, als er wordt overgegaan tot het uitvoeren van de één of andere soort inventarisatie, d.w.z. een techniek, waarbij het doel is iets te weten te komen over de samenstelling en/of de hoeveelheden van een vogelbevolking van een bepaald gebied?

Ik dacht, dat we deze problematiek zouden kunnen splitsen in twee categorieën: een eerste voortkomend uit een soort wetenschappelijke nieuwsgierigheid en een tweede, die we meer "toegepast" zouden kunnen noemen.

Een voorbeeld van het eerste geval: we willen graag weten welke vogelbevolking thuis hoort in een bepaald terreintype. Een heel basale vraagstelling dus. Ons probleem begint dan bij de keuze van het terrein type of, zo we meer terreintypen willen beschrijven, bij de afgrenzing van de verschillende typen.

Als we bijv. willen weten wat het verschil is in vogelbevolking van een wei en een bos, gaan we op zoek naar een tweetal terreinen, die genoemde milieus vertegenwoordigen en nemen dan liefst twee even grote stukken.

Nu is het verschil weiland - bos niet iets waar we veel nieuwe kennis mee bijdragen; we zoeken dus liever naar iets gedetailleerder, bijv. de verschillen tussen beukenbos en eikenbos, of een vergelijking van verschillende ontwikkelingsstadia van één type bos, hetgeen we voor één gebied in de tijd kunnen doen, maar soms ook in één jaar in verschillende oude stukken. Maar iets anders is het verschil tussen een bos met natuurlijke ondergroei, en een zelfde type bos waaruit alle ondergroei verwijderd is, om zodoende iets aan de weet tekomen over het belang van die ondergroei.

Zo kunnen we eindeloos veel dingen bedenken, die allen even leuk en meer of minder nuttig zijn. Maar bij dit alles moeten we dan toch niet vergeten, dat we niet veel meer doen dan het maken van een goede beschrijving en dat we pas dan de zaak "wetenschappelijk" benaderen. Als we ons gaan afvragen waarom het ene milieu-type rijker is dan het andere wat betreft bepaalde soorten, terwijl het voor een paar andere soorten misschien net andersom is. Het voorbeeld van die vergelijking van twee dezelfde typen bos, maar de één zonder ondergroei (welke daar kunstmatig was verwijderd), is al een stap in die richting.

Eigenlijk is dit zelfs een soort experiment; maar ook goed waarnemen en interpreteren van het gedrag van de vogels zelf kan tot juiste conclusies leiden.

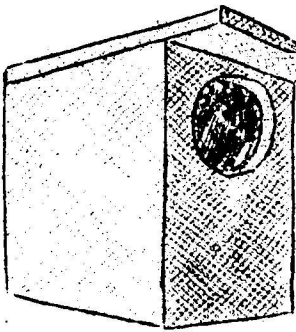
Er wordt vaak beweerd, dat dit geen werk meer is voor hobbyisten. Ik ben het daarmee niet helemaal eens. In het verleden hebben vaak amateurs baanbrekend werk verricht. Wel is het zo, dat het langzamerhand steeds moeilijker wordt om aan datgene, dat "we" al weten, iets toe te voegen. Je moet steeds meer specialist zijn om iets nieuws bij te dragen. Maar waarom moet het eigenlijk iets nieuws zijn? Als het voor ons zelf iets nieuws is, hebben we ook iets bereikt, n.l. verrijking van onze kennis, en op een manier, veel mooier dan welk boek dan ook ooit het zou kunnen.

Een tweede argument om een terrein te inventariseren is praktische toepassing van de verkregen gegevens, bijv. om terrein beschermd te krijgen, of om te komen tot een beter beheer. Vooral voor amateurs ligt hier erg bevredigend werk. Bij de planning en de verwerking van de resultaten hebben we natuurlijk wel kennis - verworven op de eerste manier - nodig, maar die behoeven we niet zelf te vinden. Bovendien gaan we in de meeste gevallen op de adviezen en wensen van allerlei instanties af.

Er wordt nog wel eens een derde argument aangevoerd, om een inventarisatie (als vogelwerkgroep) te beginnen, n.l. om de minder ervaren leden de kunst van het inventariseren bij te brengen. Ik daagt, dat dit argument alleen maar gebruikt mag worden in combinatie met één van de twee bovengenoemden.

wordt vervolgd

L.S. Buurma

Misschien biedt deze verhandeling over "inventarisatie" een goede gelegenheid om even in te haken op de praktijk. Er bestaan een aantal wensen bij het bestuur van onze Vogelwerkgroep, om toch werkelijk meer van onze leden bij dit werk te betrekken. Het wordt straks voorjaar. En alleen aan boekjeswijsheid hebben onze leden beslist niet genoeg. Het gaat er om, de dingen die men over onze vogels beschreven vindt, ZELF op te sporen en te vergelijken. En langzaam maar zeker bouwt men zo aan een stuk natuurkennis, die voor onszelf, en voor de vereniging, waarvan men zo graag lid wilde worden, daardoor van steeds groter belang wordt. Daarom de vraag dus: Laten vooral onze nieuwe

vogelaars, hetzij jong of oud, zich nu reeds melden bij één van de commissie-secretarissen. De heer A. Bode heeft nodig UILENKASTEN. Wie heeft connecties met TIMMERMANNEN, die bereid zijn in korte tijd - de uilen peinen al over hun sieren! - hem daaraan te helpen. U kunt ze zelf ophangen, met deskundig toezicht. En laat men zich nu ook melden (ook hier dringt de tijd) voor het opsporen (inventariseren) van onze vogels. Fijn werk, u bent buiten, leert de vogels zien, vooral GOED zien, en de bijzonderheden over hun gedrag zien we dan gaarne van u als een "notitie" in De Kerhaan terug.

Op deze manier gaan we een betere kant uit. Wie van de bijna 200 leden wil hierover contact opnemen met een van de commissie-secretarissen? Een briefkaartje of telefoontje is voldoende. Profiteer dus van dit komende voorjaar om uw vogelkennis te verrijken. In de volgende krant zullen we een lijst opnemen van de "werkende" vogelwerkgroepers. En deze lijst moet steeds worden uitgebreid. Een voorbeeld? Iemand, die lid is van een schaakclub, daar rond kijkt maar nooit schaakt, is toch feitelijk geen schaker. Voor leden van een vogelwerkgroep ligt dit feitelijk niet zoveel anders.

U begrijpt, het is allenaal bijzonder vriendelijk bedroefd en we wachten dus op uw reacties! Een goede troost: zeer waarschijnlijk vinden we straks een definitief contactlokaal. U hoort daar meer over.

t H

Waarnemingen gevraagd

De Avifaunacommissie vraagt zeer regelmatig - en natuurlijk ook graag gedeeltelijke - waarnemingen in het Spanderswoud. Zeer belangrijk, omdat het bestuur overweegt te komen tot samenstelling van een RAPPORT - SPANDERSWOUD. Derech maakt ons bestuur zich zorgen, in hoeverre de straks Gooise veranderingen ook aan dit natuurgebied niet te ver zullen gaan. Een degelijke rapportage is van groot belang voor het toekomstig natuurbeheer.

Het rapport Maas.

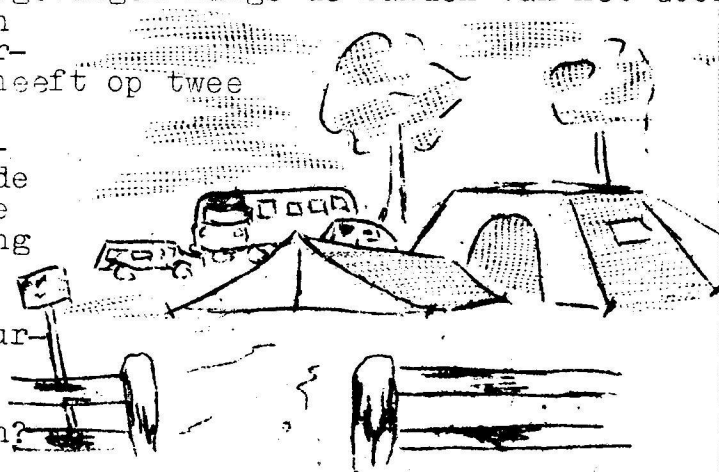
In januari 1969 werd door de Gewestraad aan prof.dr.ir. F.M. Maas opdracht gegeven om een vooronderzoek in te stellen, dat verband zou houden met het opstellen van een recreatief ontwikkelingsplan voor het Gooi. Vrijdag, 18 december, werd dit rapport ter discussie gesteld tijdens een openbare bijeenkomst, die plaatsvond onder auspiciën van de commissies natuurschoon en milieuhygiëne van het gewest Gooiland.

Het was teleurstellend te moeten constateren, dat er van de vele verenigingen, die zich in het Gooi op natuurbeschermingsgebied begeven, slechts een enkele vertegenwoordiger aanwezig was.

Uit het rapport komt naar voren, dat de nadruk valt op de recreatie, waarbij als uitgangspunt wordt genomen, het opstellen van een ontwikkelingsplan voor het beheer van de natuurgebieden in het Gooi. Voor het echter zover is, zal er tenminste een oecologisch onderzoek hebben plaatsgevonden. Pas dan kunnen zowel de specifieke natuur- als recreatiegebieden in streek- en bestemmingsplannen worden vastgelegd.

Recreatiedruk

Volgens cijfers uit dit vooronderzoek zijn op een zomerse zondag zeker 36.000 recreanten in de Gooise natuur- en recreatiegebieden te verwachten. Hiervan bevindt zich 17 % in de bos- en parkgebieden, concentraties vormend langs de wegen, op dagcampings en in de bermen. Gebieden, die duidelijk geprefereerd worden, zijn b.v. het Spaanderswoud en de omgeving van de Tafelberg, Crailo en Bikbergen. Al naar gelang het weer, zijn er verschuivingen naar Loosdrecht en het Gooimeer. De heidegebieden nemen 10% voor hun rekening; de speciale dagcampings 7%. Mocht de huidige ontwikkeling zich voortzetten, dan moet in het jaar 2000 gerekend worden op \pm 50.000 recreanten. Wanneer men de nu aanwezige natuurgebieden handhaven wil, zullen de concentraties, zo zegt het rapport, moeten worden opgevangen langs de randen van het Gooi. Met het opvangen van de recreanten moet m.i. niet te lang gewacht worden; het Gooisch Natuurreservaat heeft op twee heidevelden (Tafelbergheide en Franse Kampheide) voor de eerstkomende 5 jaar het wandelen buiten de paden al moeten verbieden. Voor de wegeaanleg werd bij de toelichting door prof. Maas het idee geopperd of dit niet beter langs de randen van het Gooi i.p.v. door de natuurgebieden kan geschieden.

Welke weg gaan we nu volgen?

Om tot een harmonie natuurschoonrecreatie te komen, worden in het rapport twee modellen gegeven.

Het ene model geeft aan: grote op het vermaak afgestemde recreatieoordens langs de randen van het Gooi, waardoor de druk op de natuurgebieden wordt verlaagd. (Anna's Hoeve en Valkeveen trekken op zonnige dagen resp. 7% en 12% van de recreanten.)

Het andere wil een grotere spreiding van recreanten en voorziening en om zo tot eenzelfde resultaat te komen.

Bovendien worden aanbevelingen gedaan voor het aanleggen van parken, waarin bouwspeelplaatsen, waterjungles, natuurterreintjes met plukweiden enz. kunnen worden gerealiseerd.

Enige kanttekeningen.

De recreatie naar de Gooise flanken meent prof. Maas te moeten leiden. Ook zijn mondelinge toelichting over wegeaanleg duidt in de richting van de randgebieden. Hieruit blijkt alweer, dat, zoals hij zelf trouwens al aangeeft, ecologisch onderzoek broodnodig is.

Juist in randgebieden, op de overgangen van landschappen is de flora en fauna vaak optimaal. Wegen en recreatiecordons zullen hiervoor funest worden. Een ander uit het rapport naar voren komend punt is voor mij: Waar laten wij alle voorgestelde parken? In wezen trek je door de aanleg hiervan juist mensen aan. Logisch komen bij de opheffing van Stad en Lande gronden vrij, die gebruikt kunnen worden; maar dan nog moet alles worden aangepast aan en in het landschap en laten wij wel zijn, de natuur- en landschapsbeschermers en recreatieplannemakers zijn niet de enigen, die op het vinkentouw zitten.

Is het niet beter nu reeds de plannen voor Zuid Flevoland planklaar te hebben. Afstanden spelen in deze tijd geen rol en ook daar kunnen bossen geplant worden en vermaaksoorden gesticht worden; het Gooi moet ook leefbaar blijven voor de bewoners ervan.

Zowel de recreant als de natuurliever / beschermer zullen in de toekomst nog wel eens een voor moeten laten.

Het is een verblijdend feit, dat de Gewestraad alle Gooise ingezetenen de mogelijkheid geeft, suggesties naar voren te brengen en om mee te danken over dit plan. (adres: Gewestraad, commissie natuurschoon en recreatie, Bin. Hartsonlaan 7, Hilversum.)

Laten wij hiervan dan ook gebruik maken.

D.A. Jonkers.

- - - - -

BROEDVOGELONDERZOEK 1971

Uit het contactorgaan voor vogelstudie van de Kon.Ned.Natuurhist.Ver.

Concept tot medewerking aan het broedvogelonderzoek 1971

- Gegevens gevraagd over Riparia riparia (Oeverzwaluw). Zenden aan: H.N. Leijns en J.J.F.E. de Wilde, Diedenweg 14 Ede. Gevraagd plaats van kolonies, aantallen nesten, opgave van slaapplaatsen in de nazomer.
- Saxicola rubetra (Paapje) Zenden aan: J.J. Frieswijk, Burg.vd Pollstraat 483, Amsterdam-West II. Gevraagd wordt: Komt deze soort in een bepaalde gemeente voor en hoe groot is het aantal broedparen in een bepaald gebied.
- Phoenicurus ochruros (Zwarte roodstaart) Zenden aan: B.vd Veen en D.A. Vleugel, Borniastraat 89, Leeuwarden. Gevraagd: vaststellen van broedgevallen aan de hand van zingende mannetjes. Graag ook gegevens uit voorgaande jaren.
- Locustella naevia (Sprinkhaanrietzanger) Zenden aan: F.J. Zomerdijk en K. de Vries, Jan v Goyenstraat 84, Alkmaar. Gevraagd: tellen van zingende mannetjes, met plaats, data, tijdstip en biotoopbeschrijving.
- Sylvia curruca (Braamsluiper) Zenden aan: J. Taapken, Utrechtseweg 43, Hilversum. Gevraagd: opgave van zingende mannetjes, die meermalen op ongeveer dezelfde plaats worden gehoord, plus opgave van nesten.
- Coccothraustes coccothraustes (Appelvink) Zenden aan: A. Smit en N.vd Beek, Lugtenberaweg 38, Nunspeet. Gevraagd: aanwezigheid in april t/m juli, nestvoisten en biotoop.
- Oriolus oriolus (Wielawaal) Zenden aan: M. Bouman, Naarderstraat 256, Huizen. Gevraagd: Naam, ligging en grootte van broedterrein. Aantal broedparen door telling van zingende mannetjes. Opgave van biotoop en gemeente.
- Medewerkers worden verzocht zich te wenden tot de bewerker van de soort van hun keuze.

V L I E G E N D E R I N G E N (slot)

Tussen Kaliningrad (vroeger Königsberg) en Klaipėda in het Oostzeegebied ligt een lange, nauwe, strook land (ong. 500 meter op z'n smalst en ongeveer 3,5 km. op z'n breedst) die zich honderd kilometer uitstrekt en Kurshkaya heet, aan de ingang van de Oostzee.

Na ongeveer 27 kilometer snelweg, neemt men een ongewoon tafereel waar. Links en rechts van de weg strekken zich hoge netten uit, welke enigszins op gigantische spinnenwebben lijken. Ze zijn ongeveer 90 meter lang en 20 meter hoog en in de lente en herfst worden er grote zwermen vogels in gevangen, precies op het moment waarop ze de nauwe doorgang binnenkomen. Soms worden er wel 5000 vogels per keer gevangen.

Ornithologen van het dichtstbijzijnde biologische station van het Zoölogisch Instituut van de Russische Akademie van Wetenschappen bestuderen hun gewoonten en ringen ze. De ligging van het station was niet zondermeer gekozen. Op eilandengroepen en landtongen komen de grootste vogelconcentraties voor.

Er zijn in Rusland veel van zulke stations, maar die in Kurshkaya is waarschijnlijk de interessantste.

Soms gaan er ongeveer een miljoen vogels door deze doorgang in de eerste vier uur na zonsopgang. De observaties beginnen bij het aanbreeken van de dag.

Terwijl er nog slechts weinig licht is, kan men de zang van de lijsters horen en soms de karakteristieke vleugelslag van een zwerm ganzen, die een nachtelijke vlucht beëindigen (hun vlucht kan slechts gevolgd worden door middel van radar).

Spoedig komen de eerste "d'glichteskers" over, eerst in een klein aantal dan langzaam groter wordend.

In een "puntewolk" scheren de spreeuwen over de bomen en struiken, duiken en zweven als straaljagers.

Eenden en meeuwen vliegen langs de stranden.

Naar mate de zon opkomt, beginnen de scheren beetje bij beetje zich samen te pakken in een ononderbroken stroom, die de lucht grijs kleurt.

Roofvogels cirkelen er lui boven, zoeken hun prooi uit en storten zich als een bliksemschicht op hulploze en ergeloze slachtoffers. Het overvliegen van de ongeveer honderd soorten duurt tot in de middag en soms tot de avond. En voor de wetenschapsmensen is het genoeg als er een paar van elke soort worden gevangen en geringd. Voor de massale vangst van vogels is het net, zoals hierboven beschreven, in de Sovjet Unie de meest effectieve gebleken, evenals het raffijne japanse tinnet, welke buiten de Sovjet Unie zeer veel gebruikt worden.

De raffijne netten staan tussen bosjes en bomen over de vluchtroute! Ze zijn licht, goedkoop, gemakkelijk te vervoeren; ze kunnen alleen niet op een hoogte worden gezet, want zij kunnen niet op tegen de windsnelheid. Men nder nadeel is, dat een vogel vaak zo gevangen raakt in deze netten, dat het moeilijk is, om ze zonder ze te verwonden, uit de netten te halen.

Het eerder beschreven net heeft deze tekortkomingen niet, maar deze hebben het nadeel dat ze het niet te transporteren zijn en zullen dus alleen gebruikt worden op plaatsen waar het "verkeer" het hevigst is.

Op de landengte van Kurshkaya stromen de vangfetten precies op de juiste plaats: 50.000 vogels worden hier geringd (1/3 van alle vogels, die in de Sovjet Unie leven). Ook in het gebied van Ryzan worden dergelijke grote aantallen vogels geringd.

Int's minder groot in aantal, maar daarom toch nogwel belangrijk, zijn de aantallen vogels, welke geringd worden bij Astrakhan en Kandalaksha, waar ook ornithologische stations zijn, in het Oks N tuurreservaat en door jachtopzieners, diverse instituten en door amateurs.

In Moskou is het centrum, van waaruit alles gedirigeerd en gecoördineerd wordt.

Mocht er een geringde vogel gevangen worden, of dood gevonden, dan dienen alle gegevens, eventueel met de ring, te worden toegezonden aan:

MOSCOU B 331, KRAVCHENKO

ULITSA 12.

Het aantal meldingen is meestal niet groot. Van elke 100 geringde spreeuwen, welke gering worden in Kurshkaya en welke overwinteren in Engeland, zijn er slechts 3 geregistreerd op basis van de informatie, verkregen uit het buitenland.

Voor heel West-Europa ligt het percentage lager: 2% voor kleine vogels en hooguit 10% voor de grote vogels.

Van de tijtjef en de strandlopers worden slechts 2 à 3 op de 10.000 geringde vogels gemeld.

Om de noodzakelijke informatie over de trek te verkrijgen, moet een groot aantal geringde vogels worden geringd.

In 1959 werden er in de Sovjet Unie 250.000 vogels geringd, ofschoon het jaarlijkse aantal geringde vogels meestal 150.000 bedraagt. Denselvfde aantal wordt jaarlijks in Engeland geringd, Duitsland en de Benelux - landen. In de Verenigde Staten en Canada worden elk jaar ongeveer 600.000 vogels geringd.

Het aantal "vliegende ringen" ligt in de miljoenen.

Ongeveer een honderdste deel hiervan heeft men kunnen traceren en op die manier keerten kunnen maken, waarop hun "start en finish" en de daertussen liggende trek-route gemarkeerd staan.

Veel vragen zouden onbeantwoord zijn gebleven als er niet het ringonderzoek zou zijn geweest. In had ooit gedacht dat kruis trekvogels zijn? Tenslotte worden ze het hele jaar door gezien.

Het er in feite geburd is dit: De vogels, die we in de zomer waarnemen, trekken naar het zuiden en die we in de winter zien, zijn de vogels, die in de zomer in noordelijke streken hebben vertoefd. De kruis van Leningrad overwinteren in Berlijn, terwijl de kleinste van onze vogels, het Goudhantje, ook een trekvogel is, die van de Oostzee naar Frankrijk vliegt om daar te overwinteren, ofschoon ook deze vogel het gehele jaar in onze bossen te zien is. Mens dacht men, dat een trekvogel in 24 uur een afstand vlogde van 32 km. Het ringonderzoek heeft deze gedachten naar Kbejtjesland verwezen. Een spreeuw, geringd met ring no. 326574, geringd in Kurshkaya, werd 24 uur later gevangen in België (een afstand van ruim 1200 km.!!).

Men kwam tot de konklusie, dat kleine vogels, die 's nachts vliegen, een afstand van 320 km. ononderbroken vliegen. De vlucht duurt gewoonlijk tussen de 5 en 10 uren, en na 2 of 3 nachten vliegen, rusten de vogels 3 of 5 dagen.

Vogels, die overdag vliegen, gaan veel langzamer.

Trekroutes zijn niet alleen over land. De goudplevier is de recordhouder van de non-stop-vlucht over water, van Alaska naar de Hawaii-eilanden, een afstand van 4000 km. over de Atlantische Oceaan, en hij doet dat in 50 uur.

De gemiddelde kruissnelheid van deze lange-afstandmarathon komt naar op 80 km. per uur.

Vogels kunnen worden verdeeld in 3 categorieën:

ST ANDVOGELS

1/5 van alle vogels in de wereld;

TREKVOGELS

ook 1/5 deel;

DWAALGASTEN (NOMADEN)

deze maken 3/5 van alle vogels in de wereld uit.

Indien deze laatste categorie (Nomaden) geen jongen groot brengt, verlaten zij het moederland en kunnen zij ver van "huis" worden waargenomen.

Het is interessant te weten, dat sommige vogels lopen prefereren boven vliegen, als ze op reis gaan. Een wilde kalkoen bijv. "reist" te voet, alhoewel hij gedwongen is te vliegen als hij een rivier moet oversteken.

De duikers (Geviidae) ontsnappen aan de winter door weg te zwemmen. Zij gaan de Siberische rivieren af tot aan het schiereiland Taimir, draaien daar naar het westen, rond Scandinavië door de Noordzee bereiken zij de Oostzee.

Deze "marine" en "infanterie" volgen echter niet het normale patroon. De meerderheid VLIJGT naar zijn bestemming.

Elke lente keren de trekvogels terug, terug naar het Noorden. Dicht op hun hielen zitten de zuidelijk levende vogels, niet om hun nesten te bouwen en jongen groot te brengen, zoals de anderen, maar om de zuidelijke winter te ontvluchten.

De Russische ornitholoog L.A. Portenko, heeft deze "vluchtelingen" waargenomen in Chukotka en dichtbij Kaap Serdtse-Kamen en gevonden dat zij zelfs van het zuidelijkste punt van de wereld, de Zuidpool, komen.

De gehele zomer door, van juli tot diep in september, kunnen duizenden stormvogels worden waargenomen langs de kusten van de noordelijke zeeën.

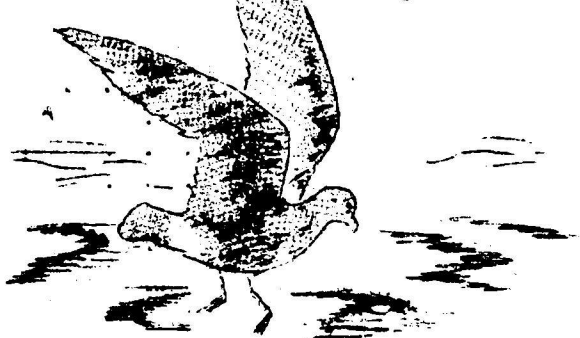
In de herfst gaan ze, samen met de Siberische vogels, naar het zuiden.

De Siberische vogels vinden China en Indië ver genoeg, maar de stormvogels willen geen ander land en koppig gaan zij door tot Tasmanië.

Hier brengt hij zijn jongen groot.

Als deze sterk genoeg zijn, gaan deze vogels naar het Noorden. Eerst langs de kust van Japan en de Kurile-eilanden tot Kamchatka, de Aleoeten en Alaska, dan draaien ze langs de westkust van Noord-Amerika tot Californië, waar ze de zee oversteken tot ze weer in Tasmanië komen, waar ze in de herfst waren en op die manier maken zij hun beroemde "Atlantische Oceaan Loop".

Waarom vliegen zij zo ver? Er is genoeg vis en voedsel dichterbij. Op dergelijke vragen is het antwoord nog niet gevonden.

De "vliegende ringen" hebben hun trek volbracht en hebben ons gegevens verstrekt, waarruit wij de trekroutes konden samenstellen.

En het is nu aan de ornithologen om ook de antwoorden op de andere vragen te ontdekken.

Uit: Sputnik no. 9/1970.

L.F. Rijnja

De Waddenzee

(Winschoter-Courant 14 oktober 1970)

"Insectenkundigen in de Sovjet Unie zijn ongerust over de toekomst van de Waddenzee. In de Russische toendra's worden jaarlijks miljarden muggen geboren. Zij worden echter geminiseerd door de duizenden kanotstrandlopers, rosse grutto's en vele andere vogelsoorten. Volgens hen, is de Waddenzee de enige plek in Europa, die de toendravigels 's' winters het juiste voedsel biedt. Wordt daarin een wijziging gebracht, dan zullen de tienduizende vogels uitsterven en de muggenplaag een ongekeerde omvang in de Sovjet Unie gaan aannemen."

Waaruit nogmaals mag blijken, dat het behoud van de Waddenzee, zoals zij is, niet slechts een Nederlands, doch een internationaal belang is!!

Veldwaarnemingen Flevopolders.

In genoemde polders zijn in de afgelopen maanden veel interessante waarnemingen gedaan. Veel mensen bezoeken deze polders. De waarnemingen hieronder vermeld zijn bijzonder door het voorkomen van de soort aldaar of door de aanwezige aantallen. Deze gegevens worden ter beschikking gesteld van de commissie Zuid Flevoland. Ook voor waarnemingen uit de polders geldt: stuur ze in. Ze zullen later gepubliceerd worden.

Geoorde fuut, roodhalsfuut, roerdomp, eidereend, kleine klapekster porceleinhoen, albino watersnip, kleine jager, dwergmeeuw, ransuil, kruisbek, klapekster, smalleken, waterral, baardmannetje, waterpieper, wilde zwaan, dodaars en blauwe kiekendief.

VELDVAARNEMINGEN

Dodaars	13-12-70	2	ex	Vecht, Ionen	N.J.N. Hilversum
	31-12-70	5	ex	Muiderberg	v.d. Geld
	2- 1-70	1	ex	Horstermeerpolder	v.d. Geld
	3- 1-70	1	ex	Spiegelpolder	Osieck, v.d. Geld
Aalscholver	31-12-70	3	ex	Muiderberg	v.d. Geld
	2- 1-70	2	ex	Muiderberg	v.d. Geld, Osieck, Wurster.
Lepelaar	sept. 70	regelmatig	meerdere ex,	fouragerend, Muiderberg	vele waarnemers
Flamingo	eind 8-en begin 9-70	(Z. Am. vorm)	Muiderberg	vele waarnemers	
Krooneend	6- 9-70	23	ex	Muiderberg	Osieck, Bode, v.d. Geld.
Brilduiker	10-11-70	1	♂	Iagieskamp	Bos
Tafeleend	7-/8-70	1	♀ + 4 pull	H'sum wasmeer	Klomp
Buizerd	27- 9-70	6	ex	Peijnenburg, Baarn	N.J.N. H'sum
Sperwer	11-10-70	1	ex	Valkveen	v.d. Geld
Blauwe kiekendief	15-11-70	1	♀	Ionen	N.J.N. H'sum
	26-12-70	1	♂	Tempolder	N.J.N. Gooidé
Steenloper	23- 8-70	1	ex	Muiderberg	v.d. Geld
	5- 9-70	6	ex	"	v.d. Geld, Bode, Osieck
Rosse grutto	13- 9-70	1	ex	"	v.d. Geld
	6- 9-70	2	ex	"	Osieck, v.d. Geld, Bode
	13- 9- 70	1	ex	"	v.d. Geld
Drieteenstrandloper	4-10-70	1	ex	"	v.d. Geld, Osieck N.J.N. H'sum
Witvleugelstern	eind-8-70	1	ex	"	v.d. Geld, e.a.
Waterral	28-12-70	1	ex	Ankeveen	v.d. Geld, e.a.
Korhoen	26-12-70	6	♀	Crailose heide rustgebied	N.J.N. Gooidé
Velduil	26-12-70	3	ex	Tempolder	N.J.N. Gooidé
IJsvogel	begin jan. 71	4	ex	Bergse pad	Jeugdbonden v. Nat
Zwarte specht	juli, aug, sept 70	regelmatige	exx	Iage Vuursche Klomp	
Draaihals	20- 9-70	1	ex	A'damsche waterleiding, H'sum	N.J.N. H'sum
Pestvogel	13-12-70	1	ex	Naarden	v.d. Geld
Houtsnip	26-12-70	1	ex	Ankeveen	v.d. Geld
Tjiftjaf	15-11-70	1	ex	Ionen	N.J.N. H'sum
Klapekster	16-10-70	1	ex	Westerheide, H'sum	Klein
	11-10-70	1	ex	Valkveen	Farjon, v.d. Geld
	15-11-70	1	ex	Vreelandseweg	N.J.N. H'sum
	13-12-70	1	ex	"	"
Frater	15-18-11-70	40-50	ex	Muiderberg	v.d. Geld
Kruisbek	29-9-70	3	ex	Peijnenburg, Baarn	N.J.N. H'sum

Putter	11-10-70	7	ex	Muiderberg	exc. V. W. G. Het Gooi
Ruigpoot Buizerd	16.1.71	1	ex	op het Karsnegelsbos Hilversumse Meent	J. vd Geld-K. ten Haken
Sijsje	13-11-70	+ 1000	exx	Bussum-noord	Bos.
Grauwe Gors	1-1-71	2	ex.	Groeneveld	Y.S. Vogel.

Zoals U ziet is het aantal binnengekomen min of meer waardevolle gegevens; niet veel. Temeer daar dit het resultaat is van 4 maanden.

Het zijn altijd dezelfde waarnemers, die trouw hun gegevens inzendden. De bedoeling van deze rubriek is, niet alleen het verzamelen van bijzonderheden. Door deze rubriek hoop ik U ook te activeren om eens naar vogels te gaan kijken. Een lijst als hierboven afgedrukt, geeft U mogelijk een indruk waar één en ander te vinden is. Wanneer echter zo spaarzaam gegevens binnen blijven komen, zal deze rubriek in de toekomst vervallen.

Stuurt Uw gegevens eens op: U dient er vele belangen door

J. v. d. Geld,
Lange Heul 59
Bussum.

M. Sedelings

De Vogelwerkgroep-Amsterdam organiseert van 22 mei tot 5 juni a.s. één excursie naar Roemenië. Leden van de Vogelwerkgroep-'t Gooi en Omstreken kunnen aan deze excursie deelnemen. De prijs zal ongeveer f 450,- à f 500,- p.p. bedragen.

Er wordt gevlogen naar Constanza, aan de Zwarte Zee. Vandaar worden met gehuurde auto's tochten gemaakt. Een week in de buurt van Constanza en een week naar de Donaudelta. Men verblijft in bungalowparken. De vogelwaarnemingen op deze tochten zijn vergelijkbaar met de beelden, die de heer Steenhart destijds met zijn dia-series voor diverse vogelwerkgroepen vertoonde.

Opgave: zo spoedig mogelijk. Inlichtingen hierover bij:
P.J. de Jong, voorzitter excursiecommissie, Breedelaan 5, Bussum.
tel. 11582

. - .

Nogmaals: de GIERZWALUWEN. (En bericht aan de heer M.J. Tekke)

Telefonisch ontvingen we het bericht van mevr. C. Holzenspies-Huizen over het boek: "Swifts in a tower". Ze heeft dit boek, leent het niet uit, maar men kan het bij haar lezen.

Eveneens een fotokaart: Beltkorenmolen, Hierde (waarvoor dank) van de heer J. Frencken-Hilversum met zelfde opgave, plus zijn mening, dat het boek wel tamelijk oud is en al wel jaren uitverkocht zal zijn. "Er is ook nog een mooi Zwitsers boek, schrijft hij, over Alpengierzwaluwen van Hans Arn Willi: Biologische Studien am Alpensegler (Uitg. Vogt-Schild Solothurn.)

Tevens eenzelfde opgave over "Swifts in a tower" van de heer dr. J. de Lange - Bilthoven, met toevoeging, dat het waarschijnlijk nimmer in een goedkope serie is uitgekomen en verwijzing naar een recensie over dit boek in Vogeljaar (1958) pag. 22. Wel is in een goedkope serie uitgekomen, schrijft hij: "Life of a Robin (Pelican) Er komt ook een afdruk voor van een door hem gehouden lezing voor de B.B.C. in zijn kostelijke boek: "Enjoying Ornithology, Swifts at Home". Dit boek is eveneens uitgegeven door Methuen. Zeer aan te bevelen! "

Met dank voor deze reacties dan hier de informatie aan de heer Tekke, en tevens aan andere belangstellenden:

"Swifts in a tower", auteur David Lack, Uitg. Methuen & Co, Ltd. London."

Nu we het toch over de gierzwaluw hebben: het is een vogel die mij erg boeit. Ik ben bereid daarover het een en ander te gaan verzamelen. Gaarne gegevens hierover naar K. ten Haken, Laarderweg 184 Bussum.

Oproep

Aan iedereen die PESTVOGELS heeft gezien of nog zal zien:

Mocht u pestvogels waarnemen, let dan goed op!!

De mogelijkheid (een heel kleine) is niet uitgesloten, dat er enkele vogels zijn, die enigszins afwijken van de gewone pestvogel, de *Bombycilla garrulus*.

De *Bombycilla garrulus* heeft geel op de vleugels en aan de band van de staart.

Hiernaast bestaat er ook de *Bombycilla japonica*. Deze vogel komt voor in de streek, omsloten door het Aldan Plateau en het Jablonovjgebergte tot Wladiwostok. Zij komen ook voor op het eiland Kamtsjatka, aan de Beringzee.

Het belangrijkste verschil tussen deze twee vogels is het ontbreken van het geel in de vleugels en rood aan de staartrand, in plaats van geel.

Daarom verzoek ik iedereen, die pestvogels ziet, de volgende gegevens te noteren en deze mij toe te zenden:

- a) datum en plaats van waarneming (zo exact mogelijk).
- b) aantal waargenomen vogels.
- c) een zo volledig mogelijke beschrijving.

Ook alle waarnemingen van voor deze tijd zijn van harte welkom.

Gegevens s.v.p. opzenden naar: L.F. Rijnja, Plaggenweg 1, Bussum.

Natuurbescherming

The Boschplaat nature reserve in the Netherlands has been awarded the Council of Europe's Diploma for nature conservation.

Boschplaat is Holland's largest state nature reserve and is on the West Frisian Island of Terschelling.

Uit: Animals, oktober 1970.

Inhoud:

- 1 Redactioneel
- 2 Programma
- 3 Vervolg en mutaties
- 4 Excursieprogramma
- 5 IJseendreacties en ganzenexcursie
- 6 Trekvoegelexcursie naar de Peel
- 7 Vervolg:soortenlijst; Kleine Klapekster
- 8 Notities 1 en 2
- 9 Notities 3 en 4
- 10 Notities 5 en 6
- 11 Notitie 7
- 12 Mededeling Kiekendief; Waarom en hoe. (Inventarisatie)
- 13 Vervolg.
- 14 Vervolg; enkele activiteiten.
- 15 Rapport Prof. Maes.
- 16 Vervolg en enige kanttekeningen
- 17 Vliegende ringen
- 18 Vervolg
- 19 Vervolg; Waddenzee
- 20 Waarnemingen
- 21 Vervolg; mededeling en nogmaals: de gierzwaluwen.
- 22 Oproep (Pestvogels); inhoud.

Reis naar SPANJE

Geen Vogelwerkgroep-reis, wel een vogelreis:

Acht dagen naar Zuid-Spanje (Malaga) vertrek

27 maart 1971

terug

3 april 1971

f 480,- per persoon.

inbegrepen:

- vliegreis Amsterdam-Malaga v.v.
- gebruik auto FIAT 124 gedurende één week, vrij aantal kilometers, exclusief verbruik benzine.
- hotelaccommodatie in Hotel Balcon de Espana op basis vol-pension in tweepersoons kamers, bad.

Niet inbegrepen:

- luchthavenbelastingen
- verzekeringen
- uitgaven van persoonlijke aard.

Maximum aantal personen: zestien.

(echter met het oog op de auto's veelvouden van vier personen.).

Alle leden kunnen van deze aanbieding gebruik maken-
Opgeven bij de heer F. Gipon, Bikbergerweg 30 Huizen,
tel. 41293.

POSTCHEQUE- EN GIRODIENST
STORTINGSKAART - KENNISGEVING VAN BIJSCHRIJVING

POSTCHEQUE- EN GIRODIENST
BEWIJS VAN STORTING

PGD

OP POSTREK
390507

VAN
Oly Jacob Meerd

OP POSTREK

VAN

TE
12 Gld 50 Ct

TE

GESTORT DOOR
W. K. Lubach
aantal guldens in letters

Gld 50... Ct

Gld Ct

ADRES

DOOR

TE

Dienstaanwijzingen

Mededelingen:

contibuen tigt,
v. Nagelw. gr. 1 Gooi 20

G 8 NIET KREUKEN

STORTINGSRECHT VERSCHULDIGD

ALLEEN GELDIG INDIEN GESTEMPELD

E 00072

Iets nodig voor Uw dieren?

VAN HOEK

DE

ZAAD en VOEDERHANDEL van BUSSUM

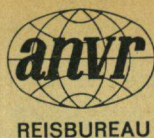
Landstraat 8

Tel. 3 10 92

Nassaulaan 6

Tel. 1 76 69

VOGELHUISJES, WINTERVOER, VETBOLLEN enz.

DE JONG
SUNTRAVEL

Poststraat 6 Bussum

(achter postkantoor Huizerweg)

Tel. 02159-19656 17200

*Of U nu naar de Mirismas in Zuid Spanje,
de Camarque in Frankrijk, of de Galapagos
eilanden wilt, bij ons krijgt U optimale service.*

Voor Uw vlieg-, trein-, autocar-, of
privéreizen.

opticiens

Vlietlaan 30, Bussum

KLOP & VERKADE

AANGESLOTEN BIJ HET ZIEKENFONDS — TEL. 3 06 15

Verreijkers - Op uw nieuwe bril een vol jaar garantie.

BART POST

VERKOOP VAN ALLE MERKEN
RIJWIELEN
EN
BROMFIETSEN

MOBILIOFOON SERVICE

EIGEN FINANCIERINGS-
EN
VERZEKERINGSKANTOOR

Herenstraat 46-50,

BUSSUM

Tel. 02159 - 1 45 54

voor losse bloemen
kamer- en tuinplanten

bloemisterij
gerard lamaker
boomberglaan 71a
telefoon 4 29 63
hilversum

breng eens een bezoek aan onze kwekerij!

*Al uw natuurboeken
speciaal op het gebied van*

VOGELS

bij

Boekhandel Wilhelmina

Landstraat 33b Bussum

Telefoon (02159) 13103